

19.5.2016

Suomen ympäristökeskuksen ohje karhunmetsästäjälle ('cites-ohje')

Kaikkeen karhuun liittyvään kaupalliseen toimintaan vaaditaan Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) myöntämä myyntilupa eli ns. EU-todistus. Ilman tätä EU-todistusta on karhun *ostaminen, ostajaksi tarjoutuminen, hankkiminen kaupallisiin tarkoituksiin, kaupallisessa tarkoituksessa näytteille asettaminen, käyttö taloudellisessa hyötymistarkoituksessa ja myynti, hallussapito myyntiä varten, myytäväksi tarjoaminen tai myymistä varten kuljettaminen* kiellettyä.

EU-todistusvaatimus koskee kokonaista karhua, sen osia ja sitä sisältäviä tuotteita. EU-todistus on voimassa joko Suomessa tai koko EU:n alueella. Todistuksen voimassaoloehdot on kirjattu EU-todistukseen.

Vain todistukseen kirjattu haltija voi myydä siinä kuvatus karhun, sen osat tai karhua sisältävät tuotteet, ellei todistuksessa toisin sanota.

Jos uusi omistaja haluaa puolestaan myydä karhua eteenpäin, on hänen haettava uusi EU-todistus omiin nimiinsä (hakemukseen liitetään alkuperäinen vanha EU-todistus sekä kauppa-kirja tai muu luovutusasiakirja, joilla todistetaan laillinen hankinta).

Samat määräykset koskevat myös seuraavia Suomessa esiintyviä riistalajeja: susi, ilves ja saukko.

Karhua koskevista CITES-määräyksistä on kerrottu laajemmin SYKE:n ohjekirjeessä 'Suomen ympäristökeskuksen myöntämät luvat karhun vientiin, tuontiin ja myyntiin'.

Näin haet SYKEstä karhulle myyntiluvan/EU-todistuksen:

Täytä esitetyt EU-todistushakemus (esitäyttö on tehty oletuksella, että metsästäjä itse – karhun ensimmäisenä omistajana – myy kaatamansa karhun lihaa tai muita osia).

1. Myytävälle lihoille täytetään erillinen hakemuslomake, sillä niille myönnetään oma EU-todistus.
2. Muut osat voi kirjata yhdelle hakemuslomakkeelle, jolloin SYKE myöntää niille yhden yhteisen EU-todistuksen. Kaikki myytävät osat on lueteltava hakemuksessa (esim. talja, kallo, siitinluu, jne.); vain EU-todistuksessa mainitut ja kuvatut osat saa myydä. Jos haluat jokaiselle karhunosalta oman EU-todistuksen: täytä yksi hakemuslomake kutakin karhunosaa varten. Yksi EU-todistus maksaa 72 euroa; kielteinen päätös on samanhintainen.
3. Liitä hakemukseen kopio Suomen riistakeskuksen myöntämästä laillisen saannon todistuksesta.

Hakemuslomakkeen täyttö:

1. Sähköisen lomakepohjan voi tallentaa omalle koneelle täyttöä varten tai tulostaa ja täyttää käsin.
2. Kohta 1 (hakija): hakijan nimi ja täydelliset yhteystiedot. Jos hakija on muu kuin laillisen saannon todistuksessa kaatajaksi mainittu henkilö, on hakemukseen liitettävä
 - valtakirja kaatajalta, josta selviää, että myyjällä on oikeus myydä karhu, tai
 - muu pätevä selvitys karhun omistussuhteista.

SYKE ei voi tietää eri seurojen sopimista omistussuhteista liittyen karhun ruhoon ja muihin osiin, joten jos ei muuta ilmoiteta, oletamme, että kaatajaksi merkityllä on oikeus päättää karhun myynnistä.

3. Kohta 1: hakijan henkilötunnus (tai Y-tunnus) laskutusta varten.
4. Kohta 4 (yksilöiden kuvaus): mahdollisimman tarkka kuvaus myytävästä tavarasta/myytävistä karhun-osista. Esim. taljasta mahdolliset erityistuntomerkit sekä maininta ovatko kynnet ja/tai kallo kiinni taljassa.

(käännä, ole hyvä)

5. Kohta 5 (nettopaino): myytävän lihan kilomäärä (vain lihanmyyntihakemukseen).
6. Kohta 6 (määrä): myytävien karhunosioiden lukumäärä (ei koske lihanmyyntihakemusta).
7. Kohta 20 (lisätiedot): lihanostajan nimi ja yhteystiedot (jos lihat myydään yhdelle ostajalle ja ostaja on tiedossa). Jos lihat myydään erissä, tai ostajia on useita, ilmoitetaan lihanostajien nimet, yhteystiedot ja myyty lihamäärä välittömästi kaupanteon jälkeen SYKEen.

Tiedoksi: jos SYKE on lisännyt lihanostajan nimen EU-todistukseen, on tällä oikeus myydä lihoista tekemänsä tuotteet eteenpäin samalla todistuksella. Lihanostajan on pidettävä kirjaa myymästään lihasta. Jos lihanostajaa ei mainita metsästäjän myyntiluvassa, on ostajan haettava SYKEstä uusi EU-todistus omiin nimiinsä ennen eteenpäin myyntiä.

8. Hakija/myyjä allekirjoittaa hakemuksen omakätisesti.
9. Alkuperäinen täytetty ja allekirjoitettu hakemus lähetetään postitse SYKEen (osoite löytyy hakulomakkeen kohdasta 3). Lupahakemukseen liitetään kopio laillisen saannon todistuksesta (sekä mahdollinen valtakirja tai muu selvitys, ks. tämän ohjeen kohta 1).

Karhua ei saa myydä eikä ostaa ennen kuin EU-todistus on myönnetty (lihat voi kuitenkin tarvittaessa siirtää ostajan kylmätilaan odottamaan, ellei ole muuta mahdollisuutta säilyttää niitä asianmukaisesti).

Jos ei aio myydä tai muuten kaupallisesti hyödyntää kaatamaansa karhua tai sen osia, ei SYKEstä tarvita EU-todistusta. Karhun (tai suden, ilveksen, saukon) kaatajan/haltijan tulee kuitenkin varmistaa, että hän saa Suomen riistakeskuksen myöntämän laillisen saannon todistuksen, sillä muuten on vaikea tarvittaessa todistaa karhun ja/tai sen osien laillinen alkuperä. Laillisen saannon todistusta suositellaan haettavaksi Suomen riistakeskuksesta kaatoilmoituksen yhteydessä.

Jos metsästäjä itse tai perikunta haluaa myöhemmin myydä karhuntaljan tai muita osia (johon vaaditaan EU-todistus), tai viedä sen/ne muuttokuormassa EU:n ulkorajojen yli (johon vaaditaan SYKE:n myöntämä CITES-vientilupa), voi ilman laillisen saannon todistusta olla mahdollista jälkikäteen osoittaa, että karhu on laillisesti hankittu. SYKE voi myöntää lupia ja todistuksia vain laillista alkuperää oleville karhuille. Laillisen saannon todistus voi myös auttaa muita viranomaisia heidän työssään.

Lisätietoja

CITES-asiat www.ymparisto.fi/cites

Suomessa metsästetyn karhun lihan ja osien myynti www.ymparisto.fi/cites/karhu

CITES-lainsäädäntö -sivulta www.ymparisto.fi/cites/lainsaadanto löytyy mm. lajiliiteasetus, josta voi tarkistaa, mitkä lajit ja lajiryhmät kuuluvat CITES-säätelyn piiriin.

CITES-lupahakemuslomakkeet (mm. EU-todistuksen hakulomake)
www.ymparisto.fi/cites/hakemuslomakkeet.

Suomen ympäristökeskus
Luontoympäristökeskus
Lajien suojelu/CITES
PL 140, 00251 Helsinki
cites@ymparisto.fi
puh. 0295 251 000 (vaihde)
fax 09 5490 2791